

NORSEC 2007 -seminaari

”Baltic regional co-operation – challenges and possibilities”

Seminaariraportti
Suomen Atlantti-Seuran Nuoret
www.atlanttiseura.fi/nuoret
22.5.2007

NORSEC 2007 -seminaari

Aika ja paikka: 27.–29.4.2007 Tartto, Viro

Järjestäjä: Eesti NATO Ühing (Estonian Atlantic Treaty Association)
www.eata.ee

Teema: Baltic regional co-operation – challenges and possibilities

Suomalaiset osallistujat /

Suomen Atlantti-Seuran Nuorten edustajat:

Aleksi Heikkilä

Timo Knuutila

Matti Lauha

Teemu Seikkula

Martti Setälä

Yleistä

Tämä on seminaariraportti Suomen Atlantti-Seuran Nuorten edustajien osallistumisesta NORSEC 2007 -seminaariin, joka pidettiin 27.–29.4.2007 Tartossa, Viron toiseksi suurimmassa kaupungissa. Järjestäjänä toimi Eesti NATO Ühing (Estonian Atlantic Treaty Association) eli Atlantic Treaty Associationin virolainen jäsenjärjestö.

Seminaarin teemana oli ”Baltic regional co-operation – challenges and possibilities” ja siihen osallistui nuoria Latviasta, Liettuasta, Norjasta, Suomesta, Tanskasta, Venäjältä ja tietysti Vi-rosta. Korostettakoon, että ruotsalaiset eivät valitettavasti olleet edustettuna.

Seminaariraporttiin ovat kontribuoineet kaikki viisi suomalaista osallistujaa, ja raportin ko-koamisesta on vastannut Aleksi Heikkilä. Seminaariohjelman ja sen annin referoinnin ohella asiakirjaan sisältyy luettelo seminaariin osallistuneista.

Seminaarin ohjelma

NORSEC 2007

Programme “*Baltic regional co-operation – challenges and possibilities*”

Date	Time	Subject
27. April	7.00 – 13.00	Arrival of participants
27. April	13.00	Departure to Tartu (takes 2,5 hours, by bus)
27. April	15.30 -16.00	Arrival to Hotel and check-in (Pallas Hotell)
27. April	16.15 -16.30	Registration and welcome coffee
27. April	16.30 – 16.40	Opening remarks by Victoria Punga, Estonian Atlantic Treaty Association
27. April	16.40– 16.55	Opening remarks by Ambassador Stein Vegard Hagen, Norwegian Ambassador to Estonia
27. April	17.00 -18.15	Panel I: “Baltic regional co-operation – challenges and possibilities”. Speakers: Prof. Andres Kasekamp (Tartu University), Tiago Marques (Tallinn University), Armands Strauja (Latvian Atlantic Treaty Association)
27. April	19.30	Welcome dinner (Estonian national restaurant Püssirohu Kelder)
28. April	7.00-9.00	Breakfast
28. April	9.30 - 11.00 Dress: Casual	Panel II: “Perspectives on the perception of threat in the Nordic and Baltic Sea Area” Speakers: Sven Mikser (Estonian Parliament), Stein Vegard Hagen (Norwegian Ambassador in Estonia), Heiko Pääbo (University of Tartu)
28. April	11.00 - 11.30	Coffee break
28. April	11.30 - 12.30	Workshop 1: NATO role as peace keeping organisation (speakers: Jörgen Siil (European Parliament), Benedicte Borel,(NATO HQ) Workshop 2: EU role as economic and social organisation (speakers: 1 speaker: Viljar Veebel (University of Tartu), Ramon Loik (Estonian Public Service Academy/Tartu University)
28. April	12.30 – 13.45	Lunch
28. April	14.00 – 15.15	Panel III: “NATO and EU – possibilities of cooperation” Speakers: Speakers: Benedicte Borel (NATO HQ), Emilija Pundziute (Lithuanian Ministry of Foreign Affairs)
28. April	16.00 – 18.00	Orientation game
28. April	19.30	Dinner and social event (Restaurant Atlantis)
29. April	7.00 – 9.00	Breakfast
29. April	9.30 – 10.15	Presentation: “The importance of Corporate Branding for any NGO”, Daniel Benjamin Stuhr (University of Copenhagen)
29. April	10.15 – 11.15	YATA work and future perspectives: Chaired by Harald Thorud, YATA President
29. April	11.15 – 12.00	YATA discussion and future actions (if needed)
29. April	12.00 – 12.15	Closing remarks
29. April	12.30	Departure to Tallinn (lunch in the bus)
29. April	15.00	we are in Tallinn (back to home or free time)

Perjantai 27.4.2007**Opening remarks***Kirjoittanut Timo Knuutila**– Victoria Punga, Estonian Atlantic Treaty Association:*

EATA:n puolesta Victoria Punga esitti tervetuloitotukset, sekä kertasi Norsecin idean tuoda nuoria tulevaisuudentekijöitä yhteen, jatkaen puhujien esittelyyn. Norsecin ja YATA:n piiristä mainittiin nousevan uusia puhujia myöhempiin tilaisuuksiin sekä merkittäviin asemiin perinteisesti.

– Ambassador Stein Vegard Hagen, Norwegian Ambassador to Estonia:

Terveisinä tuoreeltaan Oslon NATO-maiden ulkoministerien epävirallinen tapaaminen -kokouksesta suurlähettiläs nosti esiin, että Venäjä on noudattanut voimakkaassa ohjuspuolustusjärjestelmän vastustuksessaan Nato-kokousten tahtia, tuoden kantojaan esiin kokousten alla ja yhteydessä.

Kokous käsitteli myös Afganistanin tilanteen kehitystä ja siihen liittyvää toiveikkuutta sekä yhteistä vastuunkantoa. Myös Kosovon neuvottelujen tilannetta oli käsitelty, Venäjän vastustaessa laajasti kannatettua ehdotusta. Tämänkertaisessa kokouksessa 26.–27.4.2007 Viron tilanteen kiristyminen nousi kuitenkin myös huolenaiheena erityisesti esiin.

Hagen tuki ja kannusti näkemystä siitä, että NATO-yhteistyö on monitasoinen kokonaisuus, sekä nähtävissä erilaisina kehityspolkuina erilaisten tarpeiden mukaan, täyden jäsenyyden ollessa kattavin vaihtoehto. Norja on hoitanut pohjoisena rajanaapurina suhteitaan Venäjään erityisesti, kuitenkin irrallaan esimerkiksi Baltian, tai Suomen, toimista omien intressiensä pohjalta.

NATO:n merkitys on suuri ja panostuksista saimme huomiota, että ilmaista jäsenyys ei ole. Puolustusyhteistyössä Hagen näki mahdollisuuksia kalustohankintojen osalta.

Panel I: Baltic regional co-operation – challenges and possibilities*Kirjoittanut Timo Knuutila**– Professori Andres Kasekamp, Tarton yliopisto:*

Kasekamp otti esiin Baltian maiden historiaa ja yhteistyötoimia. Yhtenäisyys ei ole niin selkeää, kuin usein ajatellaan, vaan maat ovat hyvinkin erilaisia ja omaavat omanlaisensa tunne maailmat. Maissa myös venäläisvähemmistön määrä vaihtelee merkittävästi.

Venäjä käyttää historialliseen tapaan hyväkseen maiden erilaisia sidoksia ja intressierojen asenneongelmaistumista. Muun maailman käsittäessä Baltian maat yhtenäisenä alueena, niillä on omat suhteellisesti ottaen pienet, mutta olemassa olevat keskinäiset vanhat jännitteensä, sekä erityisesti Liettuan ja Puolan suhde eroaa esimerkiksi Viron ja Puolan suhteista.

Suomi on ollut yhteistyön suhteen hiukan omassa pussinperässään verrattuna Baltian maiden luonnollisiin keskinäisiin vaikutuspiireihin. Kasekamp käytti esimerkkinä mm. tulliliiton aikaa sekä vuoden 1919 ajanjakson tapahtumia.

Ongelmiakin ja eroavaisuuksia siis on, ja yksinkertaista yhteenniputtamista tulisi välttää, ja ottaa huomioon paremmin kunkin maan omat näkökohdat, ja kannaltaan oleelliset huomioitavat asiat. Venäjän intressissä on pyrkiä horjuttamaan rivejä lyöden kiilaa nimenomaan eroavaisuuksiin.

– *Research Fellow Tiago Marques, Tallinnan yliopisto:*

Keski- ja Itä-Euroopan politiikantekijät, eritoten Baltian maat ovat johdonmukaisesti pitäneet turvallisuus ensin -linjan suhteessaan Venäjään EU:n laajentumisen jälkeenkin. Venäjä ylitsevuotavasti jatkaa merkittävänä turvallisuusongelmana, suhtautuen negatiivisesti transformatiiviseen suhtautumiseen sen suuntaan ja vaikutuspiiriin. Ukraina, Georgia, Moldova ja Valko-Venäjä ovat noudattaneet toisenlaista linjaa.

Geopoliittinen erottelu tuottaa nopeasti ongelmia niille, jotka ovat jääneet jumiin ekonomisen muutoksen ”low politics” ja valtiosuhteiden ja diplomatian ”high politics” väliin. Baltian maiden suhteen EU:n pyrkimykset lieventää tiettyjä geopoliittisia asioita, linkitettyinä sekä alueelliseen historiaan, että sittemmin rakentuneeseen poliittiseen historiaan, niin EU-Baltia-Venäjä suhteissa nousee asioita ongelmallisiksi, kun tarkastellaan kehityspyrkimyksiä alueen muiden merkittävien toimijoiden osalta, kuten entisten Neuvostotasavaltojen ja satelliittivaltioiden suhteen.

Mnen vaa’ankieliasemaisen EU-maan ilmeinen kieltäytyminen, laajentaa Euroopan turvallisuusyhteisöä EU:n nykyisiä geopoliittisia rajoja laajemmalle, eli pidemmälle kuin EU25 plus muutamat valikoidut Bulgaria ja Romania, on isku vasten kasvoja useimmille uusista EU maista, kuten Baltit, jotka vakaasti uskoivat että vain kutsumalla, muuttamalla ja adoptoimalla useimmat entiset NL alusmaat lähialueilta mukaan Eurooppalaiseen perheeseen, EU:sta voisi tulla jotakin muuta kuin sekava kokoelma ”meitä”.

Turvallisuusasioista etenemisen ja kehittymisen muihin lähestymistapoihin sijaan vaikuttaa siltä, että tavoiteltua yhtenäisyyttä ei saavuteta. Toisaalta yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan geopoliittinen ulottuvuus muodostuu merkittävämmäksi, EU:n muodostuessa yhä selvemmin ylikansalliseksi toimijaksi pystyen kilpailemaan Yhdysvaltojen ja muiden merkittävien

toimijoiden suhteen. Kuitenkaan ei voida sanoa, että Keski- ja Itä-Euroopan toimijat (CEE), Baltian maat erityisesti huomioiden, olisivat tässä tilanteessa väistämättä häviäjiä.

Balteille jäsenyys sekä EU, että NATO:ssa merkitsi pitkäaikaista muutosta Neuvostoliiton jälkeiseen turvallisuusympäristöön. On todennäköisestä että Baltit jatkavat tiukasti jälkimmäiseen sitoutuneena tällä tiellä Regional Security Complex-teorian mukaan. Yksi osa-alue ja esimerkki sitoutumisen tarpeeseen on Venäjän pitkäaikainen omien etnisten vähemmistöjensä turvaaminen Baltiassa ja Viron ja Latvian osalta turvallisuuden lisääminen raja-asioissa.

CEE EU ja NATO-jäsenyys on jo tuonut merkittäviä muutoksia poliittiseen ympäristöön joka alleviivaa tulevia kehityslinjoja NL jälkeiseen ja EU-Eurooppa RSC:hen, sellaisten maiden kuin Ukraina, Georgia ja Moldova, muiden ohella, liikkussa eteenpäin kohti tilannetta jossa ne ovat ikään kuin potentiaalisia vaihdokkeja Baltian sijalle seuraavana ”Negative security middlemen”:inä EU:n ja Venäjän välissä.

Geopoliittisen ulottuvuuden paluu nykyiseen kansainväliseen systeemiin voi osittain puskea takaisin Baltit puskurirooliin. Venäjän suhtautuminen ballististen ohjusten torjuntajärjestelmään ja patsaskiista lienevät tästä kuvaavia esimerkkejä. Baltit on nähty toimijoina EU:n ja NATO:n suhteen pidemmälle itään, nähden itsensä vaikuttajina demokratisaatioprojekteissa alueella.

Kyky löytää keinot osallistua täysipainoisesti alueelliseen ja maailmanpolitiikkaan on osoitettu joissakin yhteyksissä yhtenä pienten maiden ainoina keinoina selviytyä. Ainakin eliitin tasolla samoilla mailla on merkittävän itsenäinen ulkopoliittinen agenda EU ydinvaltioihin nähden. Baltien sisäpoliittiset normit ja kokemukset vapaan markkinatalouden mekanismien kehitykseen, siirtymäkokemukset, kopioidaan laajemmin uusien itäisten jäsenmaiden ulko- ja turvallisuuspoliittisessa piirissä löytääkseen keinoja puolestaan hienosäätää EU:n CFSP prosesseja. Seurausvaikutukset ESDP:n suhteen 25 jäsenmaan kesken ovat jo nyt merkittävät.

Vaikka yleiset käsitykset ovat, että vahvempi, ylikansallisempi EU:n yhteinen ulko- ja turvallisuuspoliittinen (CFSP) linja Venäjän suhteen, olisi vastoin Baltian maiden turvallisuus ensin-linjausta, niin vankkoja käsityksiä on esitetty sen puolesta että EU:n yhtenäinen politiikka antaa Balteille tavallaan enemmän itsenäisyyttä ajaa omia muita etujaan tarvitsematta keskittyä kahdenvälisesti poliittisiin- ja turvallisuus-asioihin.

Baltian maat keskittyvät rakentamaan Euroopan yhteistä ulko- ja puolustuspolitiikkaa ottamatta sitä itsestäänselvyytenä ja ilmaiseksi, panostaen NATO-jäsenyyteensä ja sen kautta valitsemiin turvallisuustakuisiin ja kehitykseen myös euroopan yhteisen puolustusohjelman suhteen, sen muuttuessa vähitellen itsenäisemmäksi Yhdysvaltoihin nähden. Kuitenkin Viron kannalta katsottuna euroopan yhteistä puolustusta ei rakenneta NATO:n kustannuksella, vaan toisiaan täydentävinä rakenteina.

– *Irina Ivaškina, Latvian Atlantic Treaty Association:*

Mellakat patsaskiistan suhteen sekä Venäjän voimakkaat reaktiot alkuhuomioina. NATO-jäsenyyden kehityslinjat erilaisina tasoina esillä, rauhankumppanuudesta, parneriuden erilaisten tasojen ja intensiteetin kautta, ikään kuin täytenä versiona tai täyspakettina sitten jäsenyys. Raja-sopimuksen syntyminen Venäjän ja Latvian välille kuluneena 27. päivänä oli hieno asia, mikä jäi jossain määrin Pronssisoturi-patsaskiistan varjoon.

Lauantai 28.4.2007

Panel II: Perspectives on the perception of threat in the Nordic and Baltic Sea Area

Kirjoittanut Matti Lauha

Puhujat: Sven Mikser (Viron parlamentti), Stein Vegard Hagen (Norjan suurlähettiläs Virossa), Heiko Pääbo (Tarton yliopisto)

Paneelin ensimmäinen puhuja Sven Mikser on toiminut aikaisemmin muun muassa Viron puolustusministerinä. Mikser aloitti pohtimalla ensin, minkälaisia erilaisia uhkia Itämeren alueella nykyisin on. Hän jakoi uhkat sotilaallisiin ja ei-sotilaallisiin uhkiin ja katso ei-sotilaallisten uhkien olevan tällä hetkellä akuutimpia. Mikser painotti kuitenkin sitä, että myös sotilaallisen konfliktin mahdollisuus alueella on yhä olemassa. Uhkia tulee lähestyä arvioimalla, mikä on kunkin uhkan toteutumisen todennäköisyys ja kuinka kohtalokas kukin uhka toteutuessaan olisi.

Mikserin näkemyksen mukaan maailma on tällä hetkellä yksinapainen ja yksinapaisuus sopii hyvin Viron kaltaisille pienille maille, sillä moninapaisuus tarkoittaa poikkeuksetta intressipiirien syntymistä ja se on yleensä pahasta pienille maille. Panelistien puheita arvioitaessa voidaan sanoa, että Venäjä on kaikkien panelistien mielestä ensisijainen Itämeren alueella epävakautta aiheuttava valtio. Esimerkiksi Mikser ilmaisi huolensa siitä, että monien Venäjälle tehtyjen mielipidemittausten mukaan iso osa venäläisistä katsoo Venäjän todellisten rajojen kulkevan paljon nykyisiä rajoja kauempana.

Paneelin toinen puhuja oli Norjan suurlähettiläs Stein Vegard Hagen, vaikka Norja ei aivan Itämeren rantavaltio olekaan. Norjan merialue on kuusi kertaa sen maapinta-alaa suurempi. Barentsinmeri on Hagenin mukaan Norjan keskeisin turvallisuuspoliittinen painopistealue. Suuren invaasion uhka on Norjassa nykyisin erittäin pieni ja tällä hetkellä Norja pyrkii puolustamaan ennen kaikkea luonnonvarojaan ja infrastruktuuriaan sekä intressejään ja arvojaan niin kotimaassa kuin ulkomailla. Hagen kertoi myös keskustelleensa useiden virolaisten asiantuntijoiden kanssa Viroon kohdistuvista uhkista, ja nämä asiantuntijat ovat olleet yksimielisiä siitä, että terrori-isku tai sotilaallinen aggressio ovat tällä hetkellä varsin epätodennäköisiä.

Energian häiriötön saatavuus kaikkina aikoina sen sijaan on yksi keskeinen virolaisten huolenaihe.

Paneelin viimeinen puhuja oli Tarton yliopiston tutkija Heiko Pääbo. Hän lähestyi uhkakuvi- ta käytävää keskustelua akateemisesta näkökulmasta. Tyypillisenä konstruktivistisen koulu- kunnan edustajana Pääbo katsoo, että uhkat joita meillä on, ovat oman mieleemme muodosta- mia. Kaikissa Baltian maissa pidetään Venäjää uhkana, mutta Pääbo väittää, että valtaosa näis- tä uhkakuviasta perustuu mielikuviin eivätkä ne ole todellisia. Hän katsoo median osaltaan ole- van syyllinen siihen, että ihmiset kokevat ”väärät” asiat uhkaksi eivätkä ota huomioon ”todellisia” tai ainakin todennäköisempiä uhkia. Esimerkkeinä Pääbo mainitsi terrorismin ja Sosno- vyi Borin ydinvoimalan. Pääbon mukaan terrorismi ei ole tällä hetkellä todellinen uhka tässä maailman kolkassa, mutta se voi muuttua todelliseksi uhkaksi sen seurauksena, kun asiaa jat- kuvasti julkisuudessa hoetaan. Sen sijaan ydinvoimalaonnettomuus Sosnovyi Borissa on tällä hetkellä todellinen ja erittäin suuri uhka kaikkien virolaisten elämälle, mutta tästä asiasta ei juurikaan puhuta.

Workshop 1: NATO role as peace keeping organisation

Kirjoittanut Martti Setälä

Naton edustaja huomioi, että Nato on nykypäivänä ennen kaikkea rauhanturvaorganisaatio. Naton toimet rauhanturvasektorilla voidaan jakaa kolmeen koriin: apu luonnononnettomuu- kien jälkihoidossa (esim. Pakistanin maanjäristys), rauhanturva ja kriisinhallinta (esim. Afga- nistan ja Kosovo) sekä operaatioiden tukitoimet (esim. Darfur).

Viron edustaja kertoi lähinnä siitä, miten puolustuskysymyksiä käsitellään europarlamentissa. Hänen mukaansa puolustuskysymykset ovat asialistalla viimeisinä, eivätkä herätä suurta mie- lenkiintoa. Suhtautuminen Natoon jakautuu puolustusasioihin keskittyvässä parlamentin ala- komiteassa siten, että osa maista on transatlantisteja (kuten Portugali, Iso-Britannia ja Viro) kun taas osa eurooppakeskeisiä (kuten Ranska). Useat länsieurooppalaisten maiden edustajat näkevät Naton ennemminkin negatiivisesti ongelmana kuin ratkaisuna. Parlamentin päätöslau- selmat olivat alustajan mielestä usein naiveja, ja Venäjän kanssa haluttaisiin keskustella eri- koisista asioista – ja puhua Venäjän kanssa jo yllättävän varhaisessa vaiheessa päätöksente- koa.

Ohjuspuolustuskysymys oli ollut juuri parlamentin käsittelyssä. Irakin osalta kaikki kysymyk- set nähdään negatiivisina parlamentissa, kun taas Afganistanin operaatiota ja toimintaa pide- tään hyväksyttävänä eli legitiiminä. Kosovon osalta mielipiteet jakautuvat laajalle.

Mielenkiintoinen oli panelistien välittämä tieto siitä, että Moldovan johto olisi äskettäin muut- tanut maan ulkopoliittikan suunnan länsimyönteisestä Venäjämönteiseksi.

Keskusteltaessa Naton yhteiskuntasuhteista, järjestön edustaja totesi, että ne ovat lähinnä jäsenmaiden hallitusten harteilla. Ranskassa esim. ministeriöt eivät juurikaan tiedota siitä, mitä Nato tekee. Ranska on juuri ottanut hoitaakseen Baltian maiden ilmavalvonnan, mutta siitä ei tavallisilla ranskalaisilla ole mitään tietoa.

Workshop 2: EU role as economic and social organisation

Kirjoittanut Teemu Seikkula

Työryhmä painottui paljolti kahden nuoren tutkijan pitämiin alustuksiin, joista toinen keskittyi hyvin yleisluontoisesti nykyiseen maailmantilanteeseen ja toinen pitkälti Baltian ja Viron sisäisiin asioihin. Jälkimmäinen alustaja kritisoi suorasanaisesti baltteja puuttuvasta yhteistyöhalusta ja kertoi aloitteiden Baltian-laajuiseen yhteistyöhön tulleen yleensä ulkopuolelta. Esimerkkinä tästä hän mainitsi seminaarin pitopaikan Baltic Defence Collegen, johon aloite oli ilmeisesti tullut Tanskasta, sekä Baltian pankkimarkkinoiden konsolidoinnin, jonka alkusäys on peräisin Ruotsista. Koska Baltian-maat yleensä vain kilpailevat keskenään, alustaja jopa epäili koko Baltia-käsitteen olemassaoloa. Alustusten kirjavista teemoista johtuen itse EU-aihetta ei liiemmin päästy koluamaan. Lähinnä EU:ta kritisoitiin, koska se ei puhujien mielestä tue alueellista yhteistyötä jäsenmaiden välillä. Hieman reilun tunnin aikarajoitus oli myös liian kireä workshop-tyyppiselle työskentelylle.

Ensimmäisestä ehkä YK:hon paremmin sopivasta alustuksesta ei keskustelua syntynyt, joten keskustelu painottui jälkimmäiseen. Keskustelua herätti muun muassa näkemys siitä, onko kilpailu Baltian maiden hyväksi vai pahaksi alueelle. Johtopäätös lieni, että kilpailu talouselämässä on hyväksi mutta järkevää yhteistyötä esimerkiksi puolustushankinnoissa tulisi lisätä. Keskusteluun osallistunut yleisö ei myöskään täysin jakanut mielipiteitä siitä, etteivätkö Baltian-maat aidosti haluaisi tehdä yhteistyötä tai etteikö EU olisi halukas tukemaan alueellista yhteistyötä, vaikkakin esimerkiksi Pohjoinen ulottuvuus on EU:ssa jäänyt melko vaatimattomaksi ja pitkälti suomalaisten omaksi hankkeeksi.

Panel III: NATO and EU – possibilities of cooperation

Kirjoittanut Martti Setälä

EU ja Nato ovat erityyppiset organisaatiot. Luonteeltaan Nato on sotilasorganisaatio, jonka leipätyötä ovat jäsenmaiden sotilasstrategian yhteensovittaminen, operaatiosuunnittelu, voimavarayhteistyö (esim. standardointi) ja puolustussuunnittelu. Natomaiden armeijoilla on Natoyhteistyön kautta vuosikymmenien kokemus yhteistoiminnasta ja Natolla on yhtä pitkä kokemus sotilassektorin yhteistyön tukemisesta ja järjestämisestä jäsenmaiden välillä. EU sitä vastoin toimii useilla eri sektoreilla, osittain myös sotilaallisella. Se on maailman merkittävin toimija kehitysavun antajana, taloudellisena toimijana ja keskeinen ihmisoikeuksien vaalija.

Organisaatioiden välistä yhteistyötä on pyritty toteuttamaan siten, ettei turhaan muodostuisi molempiin organisaatioihin samankaltaisia rakenteita ja tehtäviä (no duplication). Ei siis haluta tuhlaa resursseja. Toiseksi yhteistyötä on pyritty tekemään siten, etteivät organisaatiot syrji toisiaan (no discrimination). Kolmanneksi periaatteena on ollut se, ettei tarkoituksella pyritä irtautumaan toinen toisistaan (no decoupling). Nämä periaatteet toimisivat hyvin, jos EU olisi yhtenäinen toimija ja jos EU:lla ja Natolla olisi sama jäsenkunta. Jäsenmaiden näkemykset siitä, mitä kuuluu Naton ja mitä EU:n kontolle eivät aina kohtaa. Niinpä usein joudutaan tilanteisiin, joissa organisaatiot kilpailevat keskenään.

Käytännön tasolla, operaatioalueilla yhteistyö yleensä toimii hyvin. Bosnia-Herzegovinassa EU:n ja Naton yhteistyö sujuu hyvin. Afganistanissa organisaatioilla taasen on eri roolit ja sielläkin yhteistyö sujuu hyvin. Nato vastaa sotilaallisesta turvallisuudesta ja EU antaa kehitysapua sekä on aktivoitumassa poliisivoimien tukemisen sektorilla. Myös Kosovossa ja Darfurissa on tehty yhteistyötä. Kosovossa EU on toiminut poliittisella ja oikeustoimen kehittämissektorilla, kun taas Nato on vastannut turvallisuudesta (KFOR). Tässä operaatiossa Kosovon tilanteen kehityksestä riippuen olisi tarkoitus antaa vastuuta myös sotilaallisella puolella EU:lle, mutta vasta jos tilanne alkaa selvästi vakautua.

Poliittisella ja strategisella tasolla on ongelmia. Ei olla yhtä mieltä siitä, millä foorumilla mistäkin asiasta tulisi päättää ja milloin. Kuitenkin on yhteisymmärrys ja halu siihen, että yhteistyö on välttämätöntä. Keskeinen yhteistyön takaaja olisi luottamus. Naton edustajan mielestä taasen poliittinen dialogi toimii jo hyvin. Naton korkein päättävä elin, Pohjois-Atlantin neuvosto tekee tiivistä yhteistyötä EU:n edustajien kanssa. Scheffer ja Solana ovat yhteydessä. Sopivana lääkkeenä ongelmaan alustajat tarjoilivat mm. sitä, että EU ja Nato pyrkisivät löytämään omat erityisosaamisalueensa (niche).

Yleisöstä esitettiin kriittisiä kommentteja Brysselin poliittisen tason yhteistyön toimivuudesta. Toisaalta esitettiin, että muuttuvassa maailmantilanteessa on entistä suurempi tarve tiiviimmälle yhteistyölle ja resurssien tehokkaalle käytölle EU:n ja Naton jäsenmaiden välillä.

Sunnuntai 29.4.2007

Presentation: The importance of Corporate Branding for any NGO

Kirjoittanut Aleksis Heikkilä

Puhuja: Daniel Benjamin Stuhr (University of Copenhagen)

Siinä missä perjantaina ja lauantaina käsiteltiin poliittisia kysymyksiä, keskittyi sunnuntain ohjelma Youth Atlantic Treaty Associationin järjestöllisiin asioihin. Daniel Benjamin Stuhr käsitteli esityksessään corporate brandingia kansalaisjärjestökontekstissa. Hän on perehtynyt

aiheeseen korkeakouluopintojensa puitteissa, mutta totesi esityksen perustuvan myös kokemuksiin YATA:n tanskalaisessa jäsenjärjestössä (Atlantsammenslutningen).

Stuhr määritteli corporate brandingin olevan ”a way to control and structure the internal and external knowledge and communication”. Käsitettä voidaan hahmottaa myös imagon, vision ja kulttuurin yhtymänä. Corporate brandingin tarkoitus voitaneen johtaa yleisestä brandien merkityksen korostumisesta, joka kumpuaa tavoitteesta lisätä kuluttajan kokemaa hyödykkeen tuttuutta ja luotettavuutta sekä parantaa erottautumista kilpailijoista.

Corporate brandingia voidaan edistää monivaiheisen prosessin avulla. Ensi vaiheessa organisaatiossa on mietittävä, keitä olemme ja millaiseksi haluamme tulla eli identiteettiä ja missiota. Pohdinnan edellytyksinä ovat tavanomaiset strategisen työskentelyn perusehdot, kuten mittavuus ja se, ettei kuva itsestä saa perustua vain omaan mielipiteeseen.

Toisessa vaiheessa ryhdytään tarpeelliseksi todettuihin muutoksiin organisaatiossa. Muutokset voivat olla motivoinnin kehittämistä tai rahanhankinnan ja www-sivujen päivityksen painottamista. Usein muutoksen mahdollisuuksien epäilyssä tai muuntyyppisessä muutosvastarinnassa korostuu käsitys, jonka mukaan organisaatiolla ei ole rahaa omaksua toisenlaisia toimintatapoja tai siirtää toiminnan painopisteitä. Tämän väitteen merkitystä ei pidä liioitella, sillä tyypillisesti tarkoitetut muutokset eivät vaadi rahaa, mutta omaavat suuria seurausvaikutuksia.

Tämän jälkeen corporate brandingissa on vuorossa sidosryhmien eli panoksenhaltijoiden (stakeholder) mukaanottaminen prosessiin. Tavallisesti näitä voivat olla vakiintuneet yhteistyökumppanit, rahoittajat ja toiminnan kohderyhmät. Menetelminä voidaan käyttää esimerkiksi työpajoja ja fokusryhmähaastatteluja

Lopuksi on monitoroitava muutoksen vaikutuksia. Tässä hyödynnetään erilaisia tutkimus- ja palautemenetelmiä, ja myös tilastollisia analyysyjä.

YATA work and future perspectives

Kirjoittanut Teemu Seikkula

Seminaarin lopussa kuultiin puheenjohtaja Harald Thørudin puheenvuoro YATA:n tulevasta toiminnasta, jota ennen Daniel Stuhr piti lyhyen alustuksen yritysbrandingin käytöstä kansalaisjärjestöjen näkökulmasta. Maininnan arvoisia tulevia tapahtumia ovat mm. Tanskassa heinäkuussa järjestettävä DAYS sekä Portugalissa heinä-elokuun vaihteessa järjestettävä PAYS. Myös järjestössä mukana olevien maiden määrä on kasvamaan päin uusimpina paikallisosastoina ainakin Liettua ja Moldova ja esimerkiksi Venäjällä toimijoita on jo monissa kaupungeissa. Kovin suuria aktiivien massoja YATA:n toiminta ei kuitenkaan tavoita missään maassa. YATA:n eri maissa toimivat paikallisosastot ovat hyvin itsenäisiä, mikä selvästi on tarkoituskin, minkä vuoksi puheenjohtaja rohkaisikin maita järjestämään toimintaa itsenäisesti sekä

kumppaneiden (tarkoittaen esim. muiden maiden sisarjärjestöjä) että rahoituksen hankinnassa. Keskusjärjestö ei resurssisyistä voi ottaa kovin suurta roolia rahoituksen hankinnassa, minkä vuoksi aktiivisuutta täytyisi löytyä paikallistasolta.

YATA:n rooli aiheutti laajalti keskustelua. Esiin nostettiin esimerkiksi kysymys siitä, kuinka aktiivisesti järjestön tehtävä on toimia Naton puolestapuhujana vai pelkästään neutraalina tiedonvälittäjänä sekä keskustelun herättäjänä. Ainakin suomalainen kanta tuntui puoltavan jälkimmäistä. Keskustelussa huomioitiin myös, ettei EU:n roolia tulevaisuuden eurooppalaisessa turvallisuudessa sovi unohtaa.

Lopuksi kuultiin vielä kaikkien maiden edustajilta heidän tulevaisuuden tapahtumistaan ja suunnitelmistaan. Yleiskuvaksi jäi, että kaikissa paikalla olleissa maissa ollaan loppuvuoden aikana järjestämässä toimintaa kiitettävästi. Keskustelussa myöskin hyväksyttiin näkemys, että yhteistyötä ja ”parhaiten käytäntöjen” vaihtoa maiden välillä tulisi lisätä. Tässä(kin) keskustelussa suomalaiset pitivät hyvin esillä omaa järjestöään. Seminaarin lopusta jäi mielikuva, että osallistujat olivat tyytyväisiä seminaarin sisältöön ja luotuihin kontakteihin.

Seminaarin osallistujat

Name	Organisation	Country
Elena Fofanova	School of International Relations, St. Petersburg State University	Russia
Andrey Belonogov	School of International Relations St. Petersburg State University	Russia
Malene Baunsgaard	Department of Political Science, Copenhagen University	Denmark
Niels Mattias Jegind	Department of Political Science, Aarhus University	Denmark
Søren Høgsbro Larsen	YATA Denmark	Denmark
Lisbeth Mortensen	YATA Denmark	Denmark
Mads Søndergaard Thomsen	YATA Denmark	Denmark
Ida Johanne Warnes Kjeøy	University of Oslo	Norway
Joakim Hertzberg Ulstein	Norwegian Refugee Council (International Department)	Norway
Lars Amdahl		Norway
Karina Uffert	LATA YC	Lithuania
Justina Zurauskaute	LATA YC	Lithuania
Ieva Janonytė	LATA YC	Lithuania
Gintautas Rėklys	LATA YC	Lithuania
Tomas Šyvokas	LATA YC	Lithuania
Martti Setälä	UNIFIN Oy	Finland
Matti Lauha	University of Helsinki	Finland
Aleksi Heikkilä	Atlantic Council of Finland Youth Network	Finland
Teemu Seikkula	Atlantic Council of Finland Youth Network	Finland
Timo Knuutila	Atlantic Council of Finland Youth Network	Finland
Irina Ivaškina	LATO YC	Latvia
Armands Strauja	LATO YC	Latvia
Siiri Liiva	University of Tartu	Estonia
Ingrid Roger	University of Tartu	Estonia
Mari-Liis Põder	University of Tartu	Estonia
Kadri Rebane	University of Tartu	Estonia
Laura Pakaste	University of Tartu	Estonia
Mikk Taras	University of Tartu	Estonia
Maria Teder	University of Tartu	Estonia
Keit Kukk	University of Tartu	Estonia
Jürgen Siil	EATA	Estonia
Jaana Feofanova	EATA	Estonia
Victoria Punga	EATA	Estonia
Kerli Nõu	EATA	Estonia
Liisi Mets	University of Tartu	Estonia
Ramon Loik	EATA	Estonia